

AGDER RENOVASJON IKS

Dalenveien 347
4849 ARENDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Veronica Skjævestad, 37 01 75 40

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Heftingsdalen avfallsanlegg

Kontrollnummer: 2020.082.I.FMAG

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Anita Aanonsen Jernquist
Kjetil Øygarden
Berit Halvorsen

Fra Fylkesmannen i Agder:

Veronica Skjævestad
Marit Solum

Fra Østre Agder Brannvesen (ØABV)

Rune Røilid

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Agder Renovasjon IKS sitt avfallsanlegg i Heftingsdalen den 14.10.2020. Inspeksjonen var et felles tilsyn med Østre Agder Brannvesen (ØABV). Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Agder avdekket 1 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

1. Miljørisikovurderingen er mangelfull.

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Østre Agder Brannvesen avdekket 2 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

2. Agder Renovasjon IKS sin risikovurdering mangler kartlegging av faren for brann og mulige hendelser som påvirker brannsikkerheten når det gjelder håndtering av farlig stoff og for den aktivitet som foregår i de ulike byggverk.
3. Agder Renovasjon IKS har ikke rutiner for ettersyn som sikrer at kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverkene blir overholdt.

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

12.november 2020 Veronica Skjævestad

Marit Solum

dato

kontrollør

rådgiver

Fylkesmannen i Agder

Kopi av rapporten sendes til:

- Arendal kommune
- Østre Agder Brannvesen (ØABV)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: AGDER RENOVASJON IKS	
Organisasjonsnr.: 880343572	Eies av: 997765494
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Heftingsdalen avfallsplass (sorteringsanlegg) - Agder Renovasjon IKS	Anleggsnr.: 4203.0124.04
Kommune: Arendal	Fylke: Agder
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - mottak og mellomlagring	
Tillatelse gitt: 27. april 2009	Sist endret: 28.01.2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og brann- og eksplosjonsvernloven overholdes. Avfallsanlegget er registrert som særskilt brannobjekt jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 13, 1. ledd.

Inspeksjonen inngår i en felles tilsynsaksjon om branner i avfallsanlegg, mellom Miljødirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Tilsynsaksjonen er landsomfattende, og målsettingen er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og brann- og eksplosjonsvernloven § 13.

Tilsynet er hjemlet i to ulike lover med tilhørende forskrifter. Miljødirektoratet og Fylkesmannen fører tilsyn med forurensningsloven og tilhørende forskrifter, mens brannvesenet fører tilsyn med kravene i brann- og eksplosjonsvernloven og forskriftene om brannforebygging og håndtering av farlig stoff. Internkontrollforskriften er hjemlet i begge lovene.

Ved gjennomføring av felles tilsyn er det fokus på områder som er felles for etatene, og områder som grenser opp til hverandre. Dette tilsynet kan derfor ikke betraktes som en full gjennomgang av lovverk bedriften skal forholde seg til. Tema som normalt ville vært tatt opp om etatene hadde gjennomført egne tilsyn er utelatt.

For å øke kunnskapsgrunnlaget har direktoratene gått sammen om et oppdrag til RISE Fire Research AS (RISE) for å få belyst hvilke risikoer som er knyttet til branner i avfallsanlegg på overordnet (nasjonalt) nivå. Rapporten ble ferdigstilt 1. november 2019, og danner faktagrunnlaget for tilsynsaksjonen.

Rapporten er tilgjengelig her: www.dsb.no/rapporter-ogevalueringer/branner-i-avfallsanlegg/.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og rensutstyr
- Brannsikkerhet
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Agder Renovasjon IKS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten.

For at **Fylkesmannen** skal kunne avslutte saken, må Agder Renovasjon IKS innen 15. januar 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik 1 er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmagpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Agder v/Veronica Skjævestad.

For at **Østre Agder Brannvesen** skal kunne avslutte saken, må Agder Renovasjon IKS innen 15. januar 2021 sende en skriftlig tilbakemelding med handlingsplan som viser hvordan avvik 2 og 3 vil bli rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@arendal.kommune.no) til Østre Agder Brannvesen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 15. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Agder Renovasjon IKS bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra

Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Agder. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Agder (jf. offentleglova).

6. Avvik

Fylkesmannen fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Miljøriskovurderingen er mangelfull.

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven til Agder Renovasjon IKS for Heftingsdalen Renovasjonsanlegg, pkt. 2.5 og pkt. 10.1.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd pkt. 6

Kommentarer:

Internkontrollforskriften og tillatelsen krever at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. På bakgrunn av en risikoanalyse og de iverksatte risikoreduserende tiltakene skal virksomheten, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Risikovurderingen skal være dokumentert skriftlig og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning. Det skal foreligge oversikt over de natur- og miljøressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Brann i avfallsanlegg må anses å være en påregnelig risiko med dertil utslipp av sløkkevann/brannskum til miljø. Utslipp av brannskum/sløkkevann i forbindelse med brann vil kunne være en potensiell kilde til akutt forurensning (vann, luft og grunn), jf. forurensningsloven §§ 38 og 40.

Agder Renovasjon IKS har nylig ansatt en HMS-ansvarlig og holder på å innføre et helt nytt internkontrollsystem. Det nye systemet bygges nå gradvis opp og er foreløpig ikke ferdig utviklet. Det gamle internkontrollsystemet inneholder en miljørisikovurdering som delvis omtaler brann i avfallsanlegget, men flere punkter mangler. Miljørisiko ved brann og utslipp av farlige stoffer til luft, vann og grunn er heller ikke vurdert. Følgende mangler ble tatt opp under tilsynet:

- Avrenning av slokkevann og ev. konsekvenser er ikke vurdert.
- Det er redegjort for at slokkevann ved en brann fra avfallsanlegget vil ledes til kommunalt nett sammen med sigevannet fra deponiet og annet forurenset overvann fra avfallsanlegget. Mulige forurensninger i slokkevannet er ikke vurdert. Påvirkning av utslippet på kommunalt avløpsrensaneanlegg og ev. overbelastning/støtutslipp er heller ikke vurdert.
- Behov for oppsamling av slokkevann (før det ledes til kommunalt nett) og tiltak knyttet til dette er ikke vurdert.
- Det er ikke synliggjort i miljørisikovurderingen hvilke natur- og miljøressurser som kan bli påvirket ved en brann.
- Under tilsynet hadde Agder Renovasjon IKS et stort lager (under tak) av kvernet treflis fra overflatebehandlet treverk. Brannfare knyttet til mengder og lagring er ikke vurdert (se også avvik 2 fra Østre Agder Brannvesen).

Østre Agder Brannvesen fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 2

Agder Renovasjon IKS sin risikovurdering mangler kartlegging av faren for brann og mulige hendelser som påvirker brannsikkerheten når det gjelder håndtering av farlig stoff og for den aktivitet som foregår i de ulike byggverk.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 første ledd punkt 6
Forskrift om håndtering av farlig stoff § 14

Kommentarer:

Det arbeides aktivt med å implementere virksomhetens risikoanalyse i nytt HMS-system. Men det mangler tilhørende risikovurdering for håndtering av farlig stoff.

Noen forhold Agder Renovasjon IKS bør vurdere for å identifisere de uønskede hendelsene som kan oppstå og de konsekvenser dette kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier:

- Hva er den største utfordringen for brannsikkerheten ved anlegget?
- Hva er mulige og verst tenkelige brannscenarioet?
- Hvordan sikres det at identifisert brannscenario/-risiko blir ivaretatt i det brannforebyggende arbeidet samt i forhold til brannberedskapen?
- Er brannrisikovurderingen lagt til grunn for å oppnå en brannsikker oppbevaring av avfallet? Stikkord her er avfallsmengder og lagringstid, orden og ryddighet, separering, avstand og riktig sortering. Se RISE pkt.7.1.3.

- Hvordan beskriver risikovurderinger rutiner for overholdelse av veiledende grenser for mengder og separasjonsavstand?
- Behov for brannvarslingsanlegg, eventuelt med direkte varsling til godkjent alarmsentral.
- Omfatter risikovurderingen en rutine som sikrer at ansatte er gjort kjent med sannsynlighet og mulige konsekvenser ved brann?
- Omfatter risikovurderingen også konsekvensvurdering for naboene hvis brann?
- Oppbevaring av farlig stoff skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at risikoen for brann, eksplosjon eller andre uønskede hendelser er redusert til et nivå som med rimelighet kan oppnås. Det må tas hensyn til følgende:
 - Hvordan vil oppbevaring av farlig stoff kunne påvirke omgivelsene og 3. person ved ulike typer ulykkesscenarier, for eksempel ved brann, eksplosjon og lekkasje?
 - Hvilke komponenter/deler av/aktiviteter på anlegget kan initiere starten på en uønsket hendelse, og hvilke årsakskjeder kan føre til en større ulykke?
 - Hvilken innvirkning vil omgivelsene kunne ha på anlegget?

Avvik 3

Agder Renovasjon IKS har ikke rutiner for ettersyn som sikrer at kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverkene blir overholdt.

Avvik fra:

Forskrift om brannforebygging §§ 5, 9 og 10

Kommentarer:

Rom hvor det sorteres og oppbevares farlig stoff har flere defekte lysarmaturer. Eier opplyser at det elektriske anlegget kontrolleres årlig, men at det ikke utføres ettersyn i perioden.

Eiers systematiske sikkerhetsarbeid skal sikre at byggverket blir kontrollert, vedlikeholdt og oppgradert slik at sannsynligheten for brann blir redusert, og slik at det blir minst mulig konsekvenser dersom en brann skulle oppstå.

Den faste strukturen i sikkerhetsarbeidet skal bestå av mål, planer, tiltak og rutiner. Strukturen skal sikre at arbeidet gjennomføres konsekvent, og hindre at det oppstår tilfeldige feil i byggverket.

Sikkerhetsarbeidet skal som et minimum sikre at kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket blir overholdt, og at sikkerhetsinnretningene i byggverket fungerer som forutsatt.

Det er ikke tilstrekkelig at rutinene blir utarbeidet og formidlet i virksomheten. Det er en uttrykkelig plikt til å sørge for at rutinene faktisk blir iverksatt.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
Brann- og eksplosjonsvernloven
Forskrift om brannforebygging
Forskrift om håndtering av farlig stoff

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

Agder Renovasjon SRG Sikkerhetsrådgivers årsrapport 2019
Beredskapshåndbok
Bilde av handlingsplan etter vurderinger
Bilde av lagerjournal 1
Bilde av lagerjournal 2
Branninstruks
Brannteknisk tegning administrasjonsbygg
Notat – Slokkevann i Heftingsdalen renovasjonsanlegg – Status år 2020
Nye vurderinger av risiko
Oversikt lagringsområde farlig avfall
Oversikt over innhold farlig avfallsrom
Varsling og innsatsplan Heftingsdalen